

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
**«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра суспільствознавчої освіти

**Освітня програма підвищення кваліфікації педагогів-організаторів
«Національно-патріотичне виховання в сучасному освітньому середовищі:
сучасні інструменти та успішні практики педагогів-організаторів»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти
(протокол № 5 від 15 травня 2026 р.)

Завідувачка кафедри

Галина СОХАНЬ

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(Протокол №4 від 04 червня 2026 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Розробники: доцент кафедри суспільствознавчої освіти, кандидат історичних наук Суховерська Ірина Іванівна, завідувач кафедри суспільствознавчої освіти, кандидат філологічних наук Сохань Галина Степанівна.

Напрямок підвищення кваліфікації: організація виховання та розвитку учнів в освітньому середовищі; рефлексія і професійний саморозвиток педагога.

Термін дії програми: з 01.07.2026 до 01.07.2031 року.

Рецензенти:

Лоїк Галина Богданівна, завідувач кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», кандидат педагогічних наук.

Бранець Мар'яна Михайлівна, Жовківський центр дитячої та юнацької творчості.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність розробленої програми зумовлена потребою в інноваційній модернізації компетентностей педагогів-організаторів закладів загальної середньої освіти в питанні реалізації системного національно-патріотичного виховання. Особливої ваги набуває впровадження нових підходів та сучасних комеморативних практик через призму європейських демократичних цінностей в умовах викликів сьогодення. Програма орієнтована на ефективне інтегрування цифрових застосунків, ігрових технологій та інструментів штучного інтелекту у виховний процес, формування критичного мислення, медіаграмотності та культури участі учнівського самоврядування з дотриманням засад дитиноцентризму й психоемоційного комфорту.

Цільова група: педагоги-організатори.

Обсяг: 30 годин.

Форма навчання: очна, очно-дистанційна.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку педагогів-організаторів у їх підготовці до впровадження нового підходу організації національно-патріотичного виховання здобувачів освіти відповідно до сучасних запитів громадянського суспільства, державних установ та закладів освіти, формування їх готовності до дій в умовах викликів сьогодення через призму європейських демократичних цінностей.

Завдання:

- забезпечити розуміння нормативно-правової бази та концептуальних пріоритетів національно-патріотичного виховання під час переходу від пострадянських практик до демократичних цінностей;
- сформувати навички укладання та деформалізації сучасних комеморативних практик і пам'ятних заходів у школі за активної участі учнівського самоврядування;
- сприяти опануванню практичними можливостями онлайн-застосунків, ІІІ та інформаційно-комунікаційних технологій для створення якісного патріотичного та медіаграмотного виховного контенту;
- розвинути комунікативну культуру, психологічно-фасилітативну та громадянську компетентності педагога для формування культури участі в освітньому середовищі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- громадянська компетентність;
- мовно-комунікативна компетентність;

- психологічно-фасилітативна компетентність;
- професійно-педагогічна компетентність;
- емоційно-етична;
- інформаційно-комунікаційна.

Очікувані результати:

Унаслідок проходження курсів підвищення кваліфікації за цією програмою здобувач освіти:

- використовує сучасні підходи до організації національно-патріотичного виховання відповідно до Стратегії національно-патріотичного виховання через призму європейських демократичних цінностей;
- вміє застосовувати на практиці можливості онлайн-застосунків та штучного інтелекту у виховній роботі;
- впроваджує форми і методи інтерактивного виховання у практику виховної роботи.

Контроль за знаннями здобувачів освіти проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях – індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи із здобувачами освіти. Програмою передбачено виконання різних видів робіт: вхідне опитування; творче завдання; участь у круглому столі; рефлексія.

Критерії оцінювання. Результати навчання здобувачів освіти оцінюються за шкалою «зараховано/не зараховано». Підставою для успішного зарахування є комплексне виконання програми КПК, зокрема активна участь на заняттях, а також виконання самостійної роботи, яка зараховується за умови виконання не менше 70% навчального матеріалу: розміщення самостійної роботи в Moodle, її відповідність завданням програми, дотриманням правил академічної доброчесності, а також її успішна презентація.

Особливості реалізації програми. Реалізація програми передбачає навчання слухачів як у дистанційному, так і в очному форматі. Навчальні заняття у синхронному режимі проводяться з використанням ZOOM, Moodle. Програмою передбачено виконання самостійної роботи. Велику увагу в програмі приділено безпосередній комунікації здобувачів освіти один з одним та обміну досвідом кращих практик реалізації сучасних підходів до організації гурткової роботи.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50 % від загальної кількості.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для здобувачів освіти курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно з кошторисом для всіх інших категорій.

3. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Прак-тичні	Самостійна робота
Інтеграційно-мотиваційне заняття. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою. Формування очікувань учасників.	1		1	
Модуль 1. Національно-патріотичне виховання у сучасному закладі загальної середньої освіти	3	2	1	
Тема 1. Особливості організації національно-патріотичного виховання у сучасній українській школі.		1		
Тема 2. Правова основа організації національно-патріотичного виховання в закладах освіти»		1	1	
Модуль 2. Сучасні комеморативні практики у закладі освіти.	4	2	2	
Тема 1. Форми та зміст сучасних комеморативних практик у школі.	2	1	1	
Тема 2. Роль учнівського самоврядування у підготовці пам'ятних заходів.	2	1	1	
Модуль 3. Актуальний педагогічний досвід щодо організації та розвитку національно-патріотичного виховання в закладі освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів)	4		4	
Тема 1. Успішні практики педагогів щодо організації та розвитку національно-патріотичного виховання в закладі освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів)			4	
Модуль 4. Сучасні інструменти формування української національної ідентичності.	4	1	3	
Тема 1. Сучасні інструменти формування української національної ідентичності		1		

Тема 2. Інформаційно-комунікаційні технології в процесі виховання			3	
Круглий стіл	6		6	
Творче завдання.	6			6
Вихідне діагностування, рефлексія, тести	2		2	
Всього годин:	30	5	19	6

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 1 година

Тема 1. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників
(практичне, 1 година)

Модуль 1. Національно-патріотичне виховання у сучасному закладі загальної середньої освіти.

Час за робочою навчальною програмою – 3 години

Тема 1. Особливості організації національно-патріотичного виховання у сучасній українській школі (лекція, 1 година)

План лекційного заняття

1. Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України.
2. Пріоритети в процесі виховання під час переходу від пострадянських практик до утвердження цінностей демократичного світу.

Тема 2. Правова основа організації національно-патріотичного виховання в закладах освіти» (лекція, 1 година, практичне заняття, 1 година)

План лекційного заняття

1. Нормативно-правова база національно-патріотичного виховання.
2. Роль закладів освіти у реалізації державної політики у сфері виховання.
3. Контроль, моніторинг та оцінювання ефективності виховної роботи.

План практичного заняття

4. Аналіз і вдосконалення внутрішніх нормативних документів закладу освіти, що регламентують національно-патріотичне виховання.
5. Обговорення прикладів успішного впровадження ефективних практик національно-патріотичного виховання у школах різних регіонів України.
- 6.

Модуль 2. Сучасні комеморативні практики у закладі освіти

Час за робочою навчальною програмою – 4 годин

Тема 1. Форми та зміст сучасних комеморативних практик у школі
(лекція – 1 година, практичне – 1 година).

План лекційного заняття

1. Поняття «комеморація» та її значення у виховному процесі.
2. Основні форми комеморативних практик у закладах освіти.

План практичного заняття

3. Змістовне наповнення заходів: як уникнути формалізму.
4. Аналіз і вдосконалення сценаріїв пам'ятних заходів у школі.
5. Обговорення прикладів успішної реалізації комеморативних практик у школах різних регіонів.

Тема 2. Комеморативні практики як засіб національно-патріотичного виховання (лекція, 1 година, практичне, 1 година).

План лекційного заняття

1. Комеморація як інструмент формування громадянської ідентичності.
2. Роль учнівського самоврядування у підготовці пам'ятних заходів.

План практичного заняття

4. Аналіз і вдосконалення внутрішніх положень закладу освіти щодо організації комеморативних заходів.
5. Обговорення прикладів інтеграції комеморативних практик у навчально-виховний процес.

Модуль 3. Актуальний педагогічний досвід щодо організації та розвитку національно-патріотичного виховання в закладі освіти
(із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів)

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1. Успішні практики педагогів щодо організації та розвитку національно-патріотичного виховання в закладі освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи педагогів-організаторів) (практичне, 4 години)

План практичного заняття

1. Ідеї розвитку патріотичних цінностей здобувачів освіти за допомогою цифрових інструментів та штучного інтелекту.
2. Ідеї розвитку демократичних цінностей здобувачів освіти за допомогою штучного інтелекту.
3. Обговорення досвіду педагогів щодо інтеграції національно-патріотичних ініціатив в освітній процес.

Модуль 4. Сучасні інструменти формування української національної ідентичності.

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1. Сучасні інструменти формування української національної ідентичності (лекція, 1 година)

План лекційного заняття

1. Створення ігор, вікторин та коміксів.
2. Сучасні форми, методи роботи з аудиторією у виховному процесі щодо формування української національної ідентичності.
3. Організація заходів та реалізація проєктної діяльності спрямованої, на національно-патріотичне виховання молоді.

Тема 2. Інформаційно-комунікаційні технології в процесі виховання (практичне заняття, 3 години)

План практичного заняття

1. Формування критичного мислення та медіаграмотності.
2. Інформаційно-психологічні операції в системі протидії пропаганді.

Творче завдання. Самостійна робота: «Укладання практичних порад, як розвивати культуру участі у закладі освіти через національно-патріотичні заходи». (6 годин)

Круглий стіл «Успішні практики залучення здобувачів освіти до національно-патріотичних заходів». Презентація методичного матеріалу. (6 годин)

Вихідне діагностування, рефлексія, тести (практичне, 2 години)

5. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

- Які ключові принципи Стратегії національно-патріотичного виховання мають бути інтегровані в діяльність сучасного педагога-організатора?
- Як перехід від пострадянських практик до утвердження демократичних цінностей змінює підходи до шкільних лінійок та виховних заходів?
- У чому полягає філософія деформалізації пам'ятних заходів у школі та як уникнути психологічного травмування учнів під час комеморації?
- Які практичні прийоми залучення учнівського самоврядування є найбільш ефективними для організації національно-патріотичних проєктів?
- Як громадянська та психологічно-фасилітативна компетентності педагога-організатора впливають на створення безпечного виховного середовища?
- Що таке «культура участі» (participation culture) і як вона розвивається через патріотичні заходи у закладі освіти?
- Наведіть приклади використання інструментів штучного інтелекту для розробки патріотичних квестів чи інтерактивних коміксів для учнів.
- Яким чином медіаграмотність педагога допомагає захистити учнівське середовище від ворожих інформаційно-психологічних операцій (ІІСО)?
- Опишіть алгоритм створення та реалізації виховного патріотичного проєкту спільно з громадськими організаціями чи музеями.
- У чому полягають особливості формування національної ідентичності у здобувачів освіти різних вікових груп (молодші школярі, підлітки)?

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Бойко С. Виховання національно свідомої особистості в умовах російськоукраїнської війни (на основі застосування нових експериментальних технологій в освітній сфері України). *Проблеми освіти*. 2022. Вип.1 (96). С. 223-235. URL: <https://imzojournal.org.ua/index.php/journal/article/view/60>

Виховання смисложиттєвих цінностей підлітків: досвід і практика виховання. Методичні рекомендації / Журба К.О., Бех І.Д., Докукіна О.М., Федоренко С.В., Шкільна І.М. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2022. 143 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732107>

Верховна Рада України. (2022). *Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» № 2834-IX*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20>

Міністерство освіти і науки України. (2016). *Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи*. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna-serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Міністерство освіти і науки України. (2022). *Методичні рекомендації щодо організації національно-патріотичного виховання у закладах освіти України*. <https://mon.gov.ua>